

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2019 r.

Pozycja 94

POSTANOWIENIE

z dnia 21 marca 2019 r.

Sygn. akt Ts 20/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.T. w sprawie zgodności:

art. 357 § 2 zdanie drugie w związku ze zdaniem pierwszym w związku z art. 13 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.) w zakresie, w jakim:

- 1) zabrania sądowi doręczenia postanowienia z uzasadnieniem, gdy na postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym nie przysługuje środek zaskarżenia, ewentualnie;
- 2) nie nakazuje sądowi doręczenia postanowienia z uzasadnieniem, gdy na postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym nie przysługuje środek zaskarżenia, ewentualnie;
- 3) pomija nałożenie na sąd obowiązku doręczenia postanowienia z uzasadnieniem, gdy na postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym nie przysługuje środek zaskarżenia

z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W sporządzonej przez radcę prawnego i wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 1 lutego 2018 r. skardze konstytucyjnej M.T. (dalej: skarżąca) zarzuciła art. 357 § 2 zdanie drugie w związku ze zdaniem pierwszym w związku z art. 13 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówcześnie: Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm., ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.) niezgodność z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie wskazanym w komparacji niniejszego postanowienia.

Skarga została złożona w związku z następującą sprawą.

Sąd Okręgowy w P. Wydział Cywilny Odwoławczy (dalej: Sąd Okręgowy), postanowieniem z 5 grudnia 2017 r. (sygn. [...]) oddalił wniosek skarżącej o zasądzenie kosztów postępowania klauzulowego. W wyniku złożonego przez skarżącą wniosku, Sąd Okręgowy – postanowieniem z 4 stycznia 2018 r. (sygn. jw.) – odmówił sporządzenia i doręczenia uzasadnienia powyższego postanowienia.

Skarżąca złożyła wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego z 4 stycznia 2018 r. (sygn. jw.), czego sąd ten – postanowieniem z 23 stycznia 2018 r. (sygn. jw.) – odmówił.

Skarżąca wskazuje, że zaskarżone przepisy naruszają prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy cywilnej przez sąd, a w szczególności „prawo do sprawiedliwego wydania” wskazanych przez nią postanowień (art. 45 ust. 1 Konstytucji). Z powyższego prawa wynika, że treść „aktów władzy” nie może być ani losowa, ani przypadkowa, natomiast naród jako suweren ma prawo nadzorować władzę sądowniczą. Zdaniem skarżącej, ma ona konstytucyjne prawo do tego, aby postanowienia wydane w jej sprawie były przez sąd uzasadniane z urzędu, lub – ostatecznie – na żądanie strony.

Odnosząc się do art. 31 ust. 3 Konstytucji, skarżąca zarzuca, że brak możliwości uzyskania uzasadnienia wskazanych postanowień nie jest konieczny w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Podkreśla, że przez uzasadnianie wskazanych postanowień „nie dojdzie do wojny, zamachu, zamieszek, rewolucji [...]”. Ponadto, uważa, że wskutek obowiązywania zaskarżonych przepisów nie wie ona i nie może się dowiedzieć, dlaczego sąd wydał w jej sprawie takie, a nie inne postanowienie. Skarżąca podkreśla, że strona, która otrzymuje „akty władzy”, bez żadnego uzasadnienia nie jest traktowana podmiotowo (art. 2 Konstytucji).

Zarządzeniem sędziego Trybunału z 25 października 2018 r. skarżąca została wezwana do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez udokumentowanie daty doręczenia jej postanowień Sądu Okręgowego z 4 i 23 stycznia 2018 r. (sygn. [...]) oraz dokładne wyjaśnienie, w jaki sposób zaskarżone przepisy naruszają powołane w skardze konstytucyjnej jej prawa lub wolności.

Skarżąca w piśmie z 2 listopada 2018 r. ustosunkowała się do powyższego zarządzenia.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny albowiem:

1) skargę sporządził radca prawny, który przedłożył pełnomocnictwo szczególne do sporządzenia i wniesienia tego środka prawnego, a także do reprezentowania skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem;

2) skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z 4 stycznia 2018 r. (sygn. [...]) nie przysługują żadne środki zaskarżenia;

3) dochowany został przewidziany w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK trzymiesięczny termin wniesienia skargi, gdyż powyższe orzeczenie, zostało doręczone 17 stycznia 2018 r., a skarga została złożona 1 lutego 2018 r. (data nadania);

4) prawidłowo określony został przedmiot kontroli, tj. art. 357 § 2 zdanie drugie w związku ze zdaniem pierwszym w związku z art. 13 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.), przepisy te były bowiem podstawą prawną orzeczenia, w związku z którym skarżąca wniosła skargę do Trybunału;

5) skarżąca prawidłowo wskazała, które przysługujące jej konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jej zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK). Należycie uzasadniła również sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. W związku z powyższym, Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.